

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาชุมชนบ้านนาตอง ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ผู้เขียน นางสาวลลิตพร ลิ้มบุญญรัตน์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องชุมชนกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษา ชุมชนบ้านนาตอง ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) ศึกษาผลกระทบที่ชุมชนได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ แล้วทำการวิเคราะห์นำเสนอโดยการบรรยาย

จากการศึกษาพบว่า โดยลักษณะทั่วไปของชุมชนบ้านนาตองในปัจจุบันยังคงความสมบูรณ์และมีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก ในการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ดำเนินการทำงานแบบลองผิดลองถูก มีการพบปะพูดคุย ปรึกษาหารือ ร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของชุมชนในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นชาวบ้านยังไม่รู้เรื่องกฎหมายแต่ประสบการณ์ที่ได้รับทำให้การดำเนินเป็นไปได้อย่างดี

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ทั้งด้านบวกและด้านลบ จากการศึกษพบว่า ในด้านบวกการท่องเที่ยวได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้าน ยกมาตรฐานการครองชีพและ

การศึกษาให้ดีขึ้น เป็นสนามแนะนำระบบนิเวศธรรมชาติและปลูกจิตสำนึกที่ดีทางวัฒนธรรมให้กับ
นักท่องเที่ยว ส่วนในด้านลบพบว่า การไม่สม่ำเสมอของฤดูกาลการท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเกิด
ความเสี่ยง ต่อการลงทุน หรือวิถีชีวิตของชาวบ้านเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามา
ชุมชนมากขึ้น รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต้องเผชิญกับปัญหาขยะน้ำเสียและการทำลายภูมิทัศน์

ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนบ้านนาตองยังพบ
ว่า ผู้นำยังไม่มี ความเข้มแข็งพอ คณะกรรมการชมรมขาดความรู้ ความชำนาญ ความไม่สม่ำเสมอ
ของฤดูกาลการท่องเที่ยวและความไม่สะดวกในการเข้าถึง

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a white elephant standing and facing left, with a traditional Thai umbrella (parasol) above its head. The elephant is surrounded by a circular border containing the text 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964'. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Community and Ecotourism Resources Management: A Case Study of Ban Na Tong Community, Tambon Cho Hae, Amphoe Mueang Phrae, Changwat Phrae
Author	Miss Walaiporn Limboonyarad
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Prayad Pandee

ABSTRACT

The independent study of Community and Ecotourism Resources Management: A Case Study of Ban Na Tong Community, Tambon Cho Hae, Amphoe Mueang Phrae, Changwat Phrae aimed at fulfilling three objectives: 1) Investigating the community's potentiality in ecotourism management; 2) Investigating the community's participatory role in ecotourism management; 3) Investigating the impacts of ecotourism on the community.

The data were gathered from documents, researches concerned, semi-structured interviews, participatory and non-participatory observations; the data derived was inspected for accuracy and categorized before analyzed and descriptively presented.

The study showed that the general profile of Ban Na Tong Community showed perfect and diversity of natural resources. As for the community's participatory role, trial and error was put into practice; meetings, consulting, brainstorming for decision making, joining hands in problem solving were made. As for the acknowledgement of the community's rights in Local Natural Resources Management Acts stated in the Constitution, the local folks were not quite aware of; however, their experiences helped them create sound management.

The stereotyped impacts of the ecotourism implied that the local folks could take advantages and opportunities in making a living while some negative impacts were found upon the environment deteriorated geographically, socially and culturally.

The Eco-tourism had, both positively and negatively, the community a great deal affected as far as those economical, social, cultural and environmental aspects were concerned. The study showed that there were some positive aspects in tourism since the local folks could earn some additional income and accelerate their living standard as well as further their studying. Natural ecology and cultural awareness were also introduced to those tourists. As for negative aspects, season of tourism that was inconsistent put the investment of the local folks at risk while their way of living was changed when more tourists visited the community and trashed, polluted water as well as deteriorated scenery - things that had affected the environment.

As for the problems and obstacles derived from the ecotourism in Ban Na Tong, it was found out that the leader was not strong enough, the administrative committee members lacked knowledge and expertise while the touring season was not consistent and was hard to get accessed to.